

ВЕЋЕ САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

Прихватајући иницијативу Самосталног синдиката хемије и неметала Србије, Самосталног синдиката металаца Србије, Самосталног синдиката трговине Србије и Синдиката радника грађевинарства и ИГМ-а Србије, Веће Савеза самосталних синдиката Србије у складу са својим овлашћењем из члана 14. Статута Савеза самосталних синдиката Србије усваја и упућује Влади Републике Србије

ПРЕДЛОГ измена и допуна члана 257. Закона о раду

У члану 257. став 2, бришу се речи “под условом да колективни уговор чије се дејство проширује, обавезује послодавце који запошљавају више од 50% запослених у одређеној грани, подгрупи или делатности”.

Зarez се замењује тачком.

Ставови 4. и 5. бришу се.

- Измењени члан 257. гласи:

«Влада може да одлучи да се колективни уговор или поједине његове одредбе примењују и на послодавце који нису чланови удружења послодаваца – учесника колективног уговора.

Одлуку из става 1. овог члана Влада може донети ради остваривања економске и социјалне политике у Републици, у циљу обезбеђивања једнаких услова рада који представљају минимум права запослених, односно да би се ублажиле разлике у зарадама у одређеној грани, групи, подгрупи или делатности које битно утичу на социјални и економски положај запослених што има за последицу нелојалну конкуренцију.

Одлуку из става 2. овог члана Влада доноси на захтев једног од учесника у закључивању колективног уговора чије се дејство проширује, на образложени предлог министарства надлежног за делатност у којој је закључен колективни уговор, а по прибављеном мишљењу Социјално-економског савета.»

Образложење:

Прописивање услова за доношење Одлуке о проширеном дејству колективних уговора процентуалном квотом, тако да чланови послодавачког удружења које је закључило одговарајући колективни уговор чије се проширено дејство тражи, треба да запошљавају више од 50% запослених у одређеној грани, групи, подгрупи или делатности, а према подацима Републичког завода за статистику, чини овај институт непримењивим. Наиме, послодавачка удружења као учесници колективног уговора не могу да достигну тражени цензус у погледу броја запослених. Поред овако ригидног законског решења у погледу процентуалне квоте упослених код послодавачког удружења које је закључило колективни уговор, додатни проблем представља и начин утврђивања броја запослених од стране Републичког завода за статистику чији подаци не одговарају стварном броју легално запослених у

одговарајућим гранама. Наиме, у запослене се урачунавају и лица која немају пуну и сталну упосленост, а на основу Статистичког пословног регистра који не располаже поузданим и мерљивим подацима о броју запослених, као Централни регистар за обавезно социјално осигурање. Тако према подацима Републичког завода за статистику у грађевинарству и индустрији грађевинског материјала, као делатностима на чије се запослене примењује Посебан колективни уговор за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала Србије, запослено је 115.043 лица, а код послодаваца – чланова послодавачког удружења у делатности грађевинарства и ИГМ које је учесник у закључивању Посебног колективног уговора, запослено је 11.076 лица, а што не чини ни 10% укупног броја запослених у грађевинарству и индустрији грађевинског материјала. Слично стање у погледу броја запослених код послодаваца, чланица послодавачких удружења, је и код других индустријских синдиката. Послодавачка удружења су без изгледа да им се повећа број приступањем нових чланица, посебно послодаваца са већим бројем запослених, а што би био једини начин да се испуни важећи законски услов за проширено дејство гранских колективних уговора. Потребан број запослених код чланица послодавачких удружења у виду процентуалне квоте од 15% у односу на укупан број запослених у грани, предвиђен је у члану 222. Закона о раду за стицање услова за репрезентативност послодавачких удружења, чиме се стиче право за преговарање и закључивање гранских колективних уговора, па би се самим тим предложеном изменом члана 257. исти цензус примењивао и за добијање проширеног дејства гранских колективних уговора.

Имајући у виду напред наведено, у Републици Србији се тренутно преговара за колективне уговоре само на нивоу послодаваца и уколико се и даље задржи важеће законско решење за проширено дејство, грански колективни уговори ће нестати са социјалне сцене у Србији. Стога је предложена измена чл. 257. као једино решење за очување гранских колективних уговора у реалном сектору.